

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis, Commentariorum Libri LVIII

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Pietas & amor in filios.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

*Pelecani in
nidificando
consuetudo.*

INSipientem hominem, quippe qui nullam rerum rationem examinet, per Pelecani hieroglyphicum significari tradunt Ægyptii, propterea quod avis ea cum possit in editioribus locis nidificare, veluti prudentiora faciunt volatilia, quæ ita se à multorum injuria subducunt, ea, satis cum imprudentia, spaciosas areas perquirat, in quibus terra defossa ova ibi edita deponat: quod simulac animadversum est à pastoribus, vel ab iis, qui id genus alites aucupantur, ubi primum pulli exclusi sunt, eo properant, & vel aridis Boum excrementis, vel alio quopiam fomite locum sepiunt, mox ignem injiciunt: (ἔμβλαστον enim in manuscriptis codicibus, non ἔμβλαστον.) Pelecanus autem quamprimum conspexit fumum, ocyus avolat, & longe majore imprudentia quam nidificaverat, ignem alarum quassatione quatit extingueri: ceterum, ignis ventilatione agitato, vehementius incenditur, perficit illa nihilosecius flammis alis verberare, rata se opem ita filiis allaturam: sed enim contra accidit, quam sperarat: quia pennis omnibus ita exustis, evolandi facultate privatur, atq; ita minimo negotio capitur. Animadvertite vero in antiquis Hori codicibus esse, ὁ Πηλεκανὸς ἄλλοτε τὰ ἄλλα τῶν ἁγίων, non ut in vulgatis, ἕκαστος μὲν. Hinc Ægyptii reliqui, qui sacris initiati non erant, alite hac nulla religione vescebantur, pietatem autem in filios hujusmodi, vitio dabant insipientiæ. Dicebant enim Pelecanum non consulto, uti Vulpanferes faciunt, ad id certamen ferri, sed per imprudentiam, & mentis alienationem quandam (ἀνοίας enim, non ἐνοίας in manuscriptis Hori codicibus habetur) quare tanquam avem inauspicato genitam ac male feriatam contemnebant, nullo eam honore prosequentes. Hebræi nomen id hujus alitis quo de superius mentio facta est, punctis iis præsignant, quæ profanam eam, & à mensis rejectam indicant. Sane Levitico Pelecanum, quem Septuaginta Interpretes cum Ibide, Porphyrione, Cygno, Herodio, & Charadrio nominant, ideo cum his omnibus profanum decrevere: quod longiguttures sunt, si novum licet proferre vocabulum: quæ autem alites sunt hujusmodi, cibum non ex aère, aut ex arboribus aucupantur, sed vel à terra, vel ex arborum huminibusve aut flagnis, ut Ibis Serpentes venatur, Porphyrius Vermes, Pelecanus & Cygnus, & cetera ex earum figura hominem scilicet intelligentes, qui cibo posthabito cœlesti, terreno pascat, aut marino, hoc est, mentem ad interiora dejiciat, divinoque neglecto cultu, humana quæque, atque ea à fordida & parum utilia perquirat. Sordidi enim Vermes, fordida reptilia. Pisces vero parum confidunt ad nutrimentum: de quibus loco suo disputabimus.

PIETAS ET AMOR IN FILIOS.

CAP. VII.

Sacerdotes tamen Ægyptii alitem hanc cum primis sacram venerabantur, eique parcendum estimabant, & honoris causa nullo pacto ut mensis inferretur, æquum arbitrabantur: cum factum id, quod pro filiorum salute neci se tam atroci dederet, non imperitiæ stuporive, aut imprudentiæ imputarent, sed incomparabili paterni affectus charitati, supremæque miserationi, qua erga filios os maxime omnium afficiatur. Fallere enim venatores, eosque transversos seducere, non sine sua fugæ, quod Vulpanfer agit, parvi omnino momenti est. Femora etiam, quod Vultur facere petibetur, vellicare, ut excusso sanguine filii pascantur aliquamdiu, non magni admodum est cruciatus. Sedenim, in adeo penetrabiles furentis ignis ardores injicere se, eaque perseverantia tam cruciabili tormento torreri, supra quam excogitari possit admirandum. Quodnam enim animal tam fatuum, tam stupefacto sensu inveniemus, quod ad unius prunæ tactum non è vestigio resillat? quod adeo robustum atq; impavidum, ut accensam non expavescat flammam? Animosi atq; imperterriti ante omnia animantia Leones, illi tamen tam feroces, tam indomiti, tanto animi corporisque vigore praediti, confestantur statim ad unius prætentæ faculæ conspectum, præq; timore prope modum exanimantur.

*Pelecanus
commendatur
in pietate
in suos.*

A mascunt. Videt Pelecanus ignem, cuius non ignorat vehementiam, audacter accedit, ardorem in membra singula intolerabili cruciati penetrantem sentit, neq; loco dimovetur: exurit pene tota, neque tantillum quidem consernatur: patientissimaque constantia vigens, saluti filiorum intenta potius, quam suæ mortis genere omnium atrocissimo conficitur, tanta in ea charitas, tantus amor, tanta vis pietatis elucescit: & quispiam audebit eam stuporis infimulare, & male feriatam avem appellare? Subit ad hanc sententiam Arsinoes recordatio, quæ à Ptolemæo fratre insidiis & fraude decepta, cum percussores in duos filios impuberes immisos à fratre conspiciat eslet, complexa eos ad se fugientes, ea parte qua vulnera filiis intendebantur, diu corpus suum cædendum opposuit, multaq; ita vulneribus saucia, eorum tamen saluti consulere non potuit: illi enim in matris gremio inter oscula ipsa truculentissime trucidati sunt. Quod si Pelecanum simili casu sese morti obicientem, insipientem appellaverimus, longe quidem insipientiorem Arsinoe dicemus, quæ ita pro filiis trucidari pateretur: cum præsertim ipsa non ad mortem, non ad vincula, sed ad nuptias & regni successionem à Ptolemæo deposceretur. Sed tantum abest ut vel Arsinoe vel Pelecanus sint imprudentie **B** damnandi, ut omnium consensu merita, hoc est, ingenti laude, ob incomparabilem, quam omnes admirentur, charitatem minime fraudandi esse iudicentur.

MISERATIO. CAP. VIII.

SEd enim nostri quoque cum Aegyptiis sacerdotibus in hoc pingendi genere consentientes. Pelecanum pro miseratione ponunt, Assertoris nostri hieroglyphicum in summa cruce statuunt, qui nos sospitaturus, atrocissima torqueri morte voluerit. Agnoscit & Eucherius Pelecanum pro Christi symbolo, quamvis Hieronymus tradit eam avem pullos suos rostro percussu interficere, pœnitentem mox factum, nido in ipso per triduum lugere, postremo seipsam graviter vulnerare, & sanguinem suum super filios effundere, quo illi perfusi reviviscant: quod alii vident. Sed quod eam alitem, ut etiam aliis plerisque persuasum est rostro pectus dissecantem pingunt, ut ita suo sanguine filios alat suos, ab Aegyptiorum historia valde alienum est: illi enim Vulturem tantum, uti suo diximus Commentario, id facere tradiderunt, neque non, ut paulo ante dicebamus, Phœnicem, sed hunc non pietate adductum, uti vultur, sed fato ita coactum suæ consulere posteritati. Sunt & mutua filiorum officia, qui parentibus vicem reddunt, & escam fameſcentibus subministrant: verum iis quæ à parentibus in eos proficiuntur, haudquaquam paria. Quod vero Celsus persuasum facere nititur, eos humanum genus superare pietate, Adamantius hæc ab iis geri natura tantum ducere proficitur.

SOLITUDO. CAP. IX.

NOstræ autem sacræ literæ per hieroglyphicum Pelecani solitudinem interpretantur, cuius factum se esse similem Davides canit: quia scilicet errabundus tunc per solitaria diffugiebat loca, qui Saulis Regis indignationem evitaret, quod ut apertius explicaret, nycticoracis etiam similitudinem adiecit, qui quidem non luce, sed tenebris in comparandis vitæ suæ necessariis plurimum fruitur.

DE VULPANSERE. CAP. X.

SEd ne longius ab hac in filios charitate discedamus, insigne illud quoque exemplum incomparabilis amoris est, quod à Vulpanſere præstatur.

FILIUS. CAP. XI.

Filium, ut inquit Horus, ut alii, affectum in filios, scribere si vellent Aegyptii sacerdotes, Vulpanſeris hieroglyphicum faciebant Ales hæc, ex Anserum genere, qua lautiores epulas non no-

Hh

rat

11 Psal. 101.

Pelecanus
Christi
symbolum.